

QUIZ!

KHOA HỌC KÌ THÚ

Tranh: Gwon, Chan-ho
Lời: Choi, Dong-yin

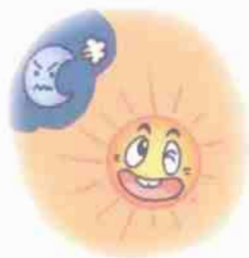

Quiz!

KHOA HỌC KÌ THÚ

Tranh: Gwon, Chan-ho
Lời: Choi, Dong-yin
Người dịch: Thanh Thủy

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

LỜI TÁC GIẢ

Khoa học là phương tiện giúp chúng ta tìm hiểu thế giới. Vô số những hiện tượng tự nhiên mà con người tư ngàn xưa không giải thích được thì ngày nay phần nhiều trong số đó đã được giải thích và trở thành những kiến thức cơ bản. Tất cả là nhờ sức mạnh của khoa học. Chúng tôi cho rằng nếu trong lịch sử không có hàng ngàn các nhà khoa học thì ngày nay cuộc sống của chúng ta không khác với thời kì nguyên thủy là bao. Khoa học xuất phát từ sự hiếu kì với câu hỏi đặc trưng là "Tại sao?" nên nếu con người không có sự hiếu kì đó thì khoa học cũng không phát triển được.

Các em nhỏ thương hay tò mò nhiều hơn so với người lớn tuổi nên rất dễ bị cuốn hút vào điều gì đó. Nhưng nếu điều quan tâm mà khó hơn mình tưởng thì các em lại dễ dàng nản chí. Cuốn sách này được viết một cách thật đơn giản, dễ hiểu nhằm giúp các em không bỏ lơ những mối quan tâm mà tiếp tục khám phá các hiện tượng thú vị quanh cuộc sống của chúng ta.

Tác giả: Kwon Chan-ho,
Choi Dong-yin

CÙNG BẠN ĐỌC

Thời tiết là chỉ mưa, tuyết, mây, gió, sương hoặc nhiệt độ v.v... nhưng hiện tượng có thể thay đổi theo từng ngày từng giờ. Vì thế, con người chúng ta đã và đang tiếp tục trang bị nhiều kiến thức để đối phó với thời tiết biến đổi khôn lường. Thời tiết từng khu vực có biểu hiện khác nhau nên người dân ở mỗi vùng miền lại có phương thức sinh hoạt, chế độ ăn, ở khác nhau. Như vậy ta có thể dễ dàng nhận thấy cuộc sống của con người chịu ảnh hưởng rất lớn từ thời tiết.

Thì thoảng một số nơi trên thế giới xảy ra thiên tai nằm ngoài dự báo, trong đó có nhiều trường hợp nguyên nhân là do sự phá hủy môi trường của con người. Vì vậy, việc đối phó với sự thay đổi và ứng biến linh hoạt với thời tiết là điều vô cùng quan trọng. Bên cạnh đó chúng ta cũng cần nâng cao ý thức để bảo vệ môi trường và nỗ lực phòng tránh sự thay đổi của thời tiết.

Tôi xin trân trọng giới thiệu tới bạn đọc cuốn **“Thời tiết”** trong bộ **“Quiz! khoa học kì thú”**, một cuốn sách thú vị về thời tiết và môi trường. Hi vọng các em sẽ quan tâm và tiếp thu được nhiều tri thức khoa học bổ ích. Từ đó sẽ có nhiều em ấp ủ ước mơ trở thành chuyên gia khí tượng chuyên nghiên cứu về môi trường trong tương lai.

Jeon Jong-gap

(Giáo sư khoa môi trường địa cầu, ĐH Seoul)

MƯA

- Tại sao có sét? • 10
- Nguyên nhân gây ra mưa? • 12
- Tại sao gọi là mưa phùn? • 14
- Mưa nhân tạo được làm thế nào? • 16
- Nơi có mưa nhiều nhất trên thế giới? • 20
- Ở sa mạc có mưa không? • 22
- Tại sao có cầu vồng? • 24
- Mưa to tập trung là gì? • 26
- Sao lại có mưa đá? • 28
- Nơi nào hầu như mưa cả năm? • 30
- Tại sao mưa axit lại không tốt? • 32

TUYẾT

- Tuyết rơi như thế nào? • 36
- Hình dạng các bông tuyết khác nhau? • 38
- Tuyết có nhiều tên gọi khác nhau? • 40
- Đã khi nào đóng băng? • 42
- Nơi có lượng tuyết rơi nhiều nhất thế giới? • 44
- Lạnh thổ càng rộng thì khi hậu càng đa dạng? • 46
- Tại sao tuyết tan? • 48

MÂY

- Mây hình thành như thế nào? • 52
- Tại sao mây đen có ánh đen? • 56
- Hình dạng các đám mây? • 58
- Sương mù cũng là mây? • 60
- Sương và sương muối được hình thành như thế nào? • 62
- Tại sao mây lại lơ lửng trên bầu trời? • 64

GIÓ

- Gió thổi như thế nào? • 68
- Hương gió của mỗi mùa là khác nhau? • 70
- Gió từ lục địa thổi ra biển và gió biển là gì? • 72
- Gió cũng có tên gọi? • 74
- Sức gió mạnh bao nhiêu? • 76
- Sức mạnh của gió - thang sức gió Beaufort • 78
- Tại sao khi áp thấp khi có bão? • 80
- Độ lớn của bão là bao nhiêu? • 82
- Nguyên nhân khiến bão lớn dần lên? • 84
- Mắt bão là gì? • 86
- Tên bão được đặt như thế nào? • 88
- Tại sao bão suy yếu dần? • 90

THỜI TIẾT VÀ MÔI TRƯỜNG

- Thời tiết là gì? • 94
- Tại sao nổi da gà? • 86
- Tại sao khi trời lạnh má lại đỏ lên? • 100
- Nhiệt độ là gì? • 102
- Ấm kế tóc là gì? • 104
- Tại sao hay mắc tiểu khi trời lạnh? • 106

Ngày và đêm hình thành như thế nào? • 108

Không khí là gì? • 110

Sự chênh lệch nhiệt độ trong ngày? • 112

Tia nhìn thấy là gì? • 114

Ngày khí tượng thế giới là ngày nào? • 116

Sóng nhiệt là gì? • 120

Hiện tượng nước biển ấm dần lên? • 122

Tầng Ôzôn đóng vai trò gì? • 124

24 tiết khí là gì? • 128

Quan sát tiết khí bằng tranh vẽ

Hiệu ứng nhà kính? • 130

Bản tin thời tiết đặc biệt? • 136

Tại sao cần bảng thống kê thời tiết trong 30 năm qua? • 138

Hiện tượng sương khói? • 144

Tại sao xuất hiện ảo ảnh? • 148

Ngô độc thực phẩm? • 152

Phong nghiên cứu khí tượng có nhiệm vụ gì? • 154

Khi đầu gối nhức trời sẽ mưa? • 158

Tại sao hoàng hôn có màu đỏ? • 160

Da đen để bảo vệ cơ thể? • 164

Nhiều lông trên người sẽ chịu được rét? • 166

Nguyên nhân bị say nắng? • 168

Hiện tượng đêm nhiệt đới? • 170

Uốn tóc vào ngày hè sẽ dễ chịu? • 172

Nguyên li của nhiệt kế? • 174

Rét nắng Bản? • 176

Rừng làm trong sạch không khí? • 180

GIỚI THIỆU NHÂN VẬT

Chany

Cậu bé nghịch ngợm, đang yếu. Ước mơ tương lai trở thành nhà phát minh, rất thích Yuri.

Taky

Bạn thân của Chany và Jiny. Rất hiểu biết về thời tiết và chịu khó lắng nghe bạn tâm sự.

Iru

Học sinh giỏi số 1 của trường, luôn tâm niệm "là học sinh thì phải học giỏi". Rất kiêu căng nên không có bạn bè, hay ganh đua với Chany vì thích Yuri.

Jiny

Thích Chany nhưng không dám bày tỏ. Rất biết quan tâm tới mọi người nên có nhiều bạn.

Yuri

Một cô bé luôn nghiêm nghị và hay coi thường bạn bè.

Ông Yongsun

Giáo viên trường tiểu học Baram có nickname trên mạng là "khoa tây rần", luôn tâm niệm "không phải không làm được mà là không làm nên không được".

1

Mưa

TẠI SAO CÓ SÉT ?

TRONG CÁC Đám Mây Tích Điện

chứa đầy những giọt nước và hạt đá nhỏ. Những giọt nước và hạt đá này va vào nhau sẽ phóng ra điện, điện dương (+) trong luồng điện đó tích tụ ở phía trên còn điện âm (-) thì ở phía dưới các đám mây. Điện âm tích tụ dưới các đám mây hút điện dương ở mặt đất và phóng ra điện. Ánh sáng lóe lên lúc đó được gọi là chớp.

NGUYÊN NHÂN GÂY RA MƯA?

THÔNG THƯỜNG MƯA được hiểu là hiện tượng hơi nước bốc lên không trung, tạo thành những giọt nước lớn tụ lại, do không chịu nổi sức nặng nên chúng rơi xuống mặt đất. Nhưng đó là đặc trưng của những cơn mưa ở vùng nhiệt đới. Còn ở những vùng ôn đới (vĩ độ trung tâm) như Hàn Quốc thì kết tinh đá nhỏ xuất hiện ở gần đỉnh các đám mây bám vào các giọt nước mây và biến thành bông tuyết. Những bông tuyết này rơi xuống đất tan ra tạo thành mưa.

(*) "Mưa", "Bi" và "cái lược" trong tiếng Hàn phát âm giống nhau.

TẠI SAO GỌI LÀ MƯA PHÙN ?

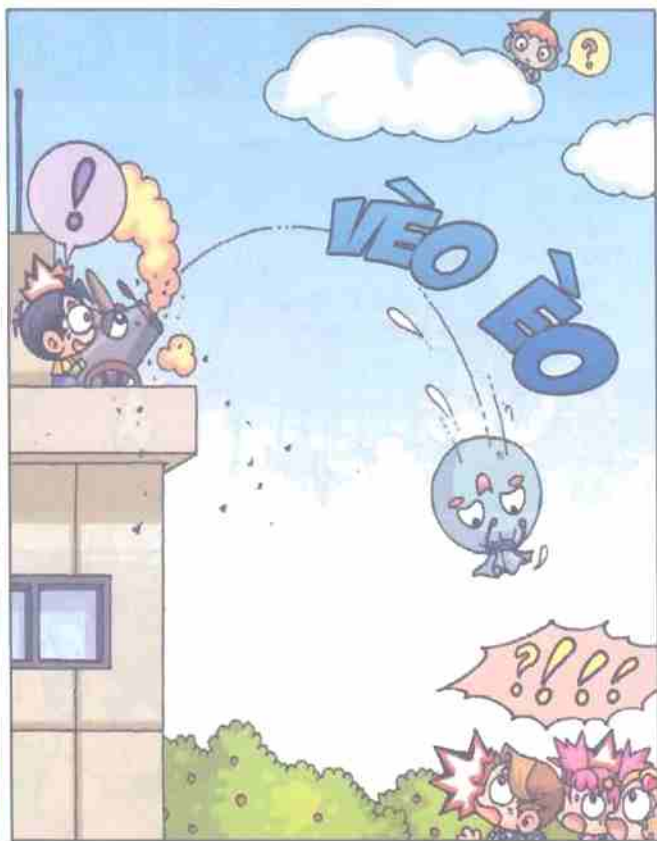

MƯA PHÛN là dạng mưa rất nhỏ có đường kính dưới 0,5mm. Chúng ta có thể nhìn thấy rõ hạt mưa lơ lửng trên không trung, nếu gió thổi sẽ thấy giọt mưa bay đi. Có dạng mưa nhỏ hơn mưa phùn nhưng khi rơi từ các đám mây xuống thì tan ra ngay trước khi tiếp đất nên chúng ta không thể nhìn thấy bằng mắt thường.

MƯA NHÂN TẠO ĐƯỢC LÀM THẾ NÀO ?

HƠI NƯỚC từ sông, hồ, biển v.v... bốc lên gặp lạnh sẽ ngưng tụ lại tạo thành mây trên không trung. Nước rơi từ các đám mây xuống được gọi là mưa. Vận dụng theo nguyên lý này, các nhà khoa học đã nghiên cứu ra cách làm mưa nhân tạo bằng cách phun "bạc iodua" hoặc "đá khô" vào các đám mây ở trên cao hay "bột muối" vào các đám mây nằm ở vùng thấp. "Bạc iodua", "đá khô" hay "bột muối" đóng vai trò như các hạt nước, chúng kết hợp với hơi nước trong không khí để tạo thành mưa.

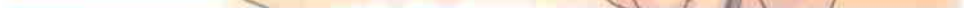
NƠI CÓ MƯA NHIỀU NHẤT TRÊN THẾ GIỚI?

NƠI CÓ LƯỢNG MƯA trong năm ít nhất trên thế giới là thành phố Arica của Chile. Arica là thành phố cảng nằm ở miền Bắc sa mạc Atacama có lượng mưa rất thấp bình quân chỉ khoảng 0.8mm. Ngược lại bang Assam thuộc Đông Bắc Ấn Độ là nơi có mưa nhiều nhất trên thế giới với lượng mưa lên tới 3.000mm/năm.

Ở SA MẠC CỐ MƯA KHÔNG?

SA MAC, nơi chỉ có gió cát khô nóng và thiếu hơi nước vẫn có thể có mưa nhưng rất ít do lượng bốc hơi nhiều hơn là lượng mưa rơi xuống. Vào mùa mưa thì mưa nhiều trong một lần và 3, 4 ngày sau đất lại khô cứng.

TẠI SAO CÓ CẦU VỒNG?

CẦU VỒNG là hiện tượng tan sắc của ánh mặt trời bị khúc xạ và phản xạ qua các giọt nước mưa. Sau khi mưa tạnh chúng ta rất hay nhìn thấy cầu vồng là bởi các giọt nước mưa vẫn còn đọng nhiều ở trên không trung. Ánh sáng mặt trời đi qua giọt nước và bị "bẻ gãy" trong giọt nước, góc độ "bẻ gãy" này khác nhau nên ta có thể nhìn thấy cầu vồng có màu sắc khác nhau.

MƯA TỎ TẬP TRUNG LÀ GÌ?

Ồ, TAKY,
CHANY À? CÁC
CHÁU TỐT TỪ
LÚC NÀO THẾ?

ĐÀ, VỪA
MỚI THỜI
À.

CHANY ƠI, HIỆN
TƯỢNG NÀY CÓ LẼ
CŨNG ĐƯỢC GỌI LÀ
MƯA TẬP TRUNG ĐẤY.

CÁC CHÁU ĐỪNG
TIẾT LỘ CHUYỆN BẮC
KHỐC NHÈ NHÉ?

ĐÀ.

ĐÀ.

MƯA TẬP TRUNG là chỉ lượng mưa rơi xuống dồn dập với khối lượng lớn trong thời gian ngắn ở một khu vực nào đó. Trung bình một ngày mưa trên 80mm được coi là mưa to tập trung. Hiện tượng này xảy ra chủ yếu do những đám mây tích tụ bởi khối không khí trên cao, đám mây này cố định ở một vị trí và rơi xuống gây ra mưa to tập trung.

SAO LẠI CÓ MƯA ĐÁ?

MUA ĐÁ là hiện tượng mưa có các hạt đá với kích thước, hình dạng khác nhau do đối lưu cực mạnh từ các đám mây dông gây ra. Kích thước mỗi viên đá có thể từ 5mm đến hàng chục cm và thường có hình tròn. Mưa đá có thể gây thiệt hại cho hoa màu, động thực vật, nhà cửa và cả con người nữa.

NƠI NÀO HẦU NHƯ MƯA CẢ NĂM?

NGƯỢC LẠI VỚI NÚI WAIALEALE

Có mưa quanh năm, trên Trái Đất còn có một nơi hầu như không mưa. Đó chính là sa mạc Atacama, mỗi năm chỉ mưa to khoảng 2 – 4 lần. Vì vậy vào năm 2000 sa mạc này đã được chọn là nơi khô hạn nhất trên thế giới. Do có điều kiện môi trường giống với mặt trăng nên sa mạc Atacama cũng nổi tiếng là nơi dành để huấn luyện các nhà du hành vũ trụ.

TẠI SAO MƯA AXÍT LẠI KHÔNG TỐT ?

NƯỚC TINH KHIẾT có độ pH = 7 là mức trung tính. Nếu độ pH (pH là đơn vị biểu thị nồng độ axit của vật chất) mà lớn hơn 7 thì được coi là có tính kiềm, ngược lại nếu nhỏ hơn 7 thì được coi là có tính axit. Nước mưa thông thường có độ pH là 5,6, nếu thấp hơn thì được gọi là mưa axit. Mưa axit có chứa lưu huỳnh điôxit và Nitơ điôxit là các chất rất có hại cho cơ thể của con người chúng ta.

2

Tuyết

TUYẾT RƠI NHƯ THỂ NÀO ?

NGUYÊN LI tạo ra tuyết giống với nguyên li tạo ra mưa. Khi nhiệt độ xuống dưới không độ những giọt nước hoặc hơi nước ở trên không trung tụ lại và tạo thành những tinh thể đá nhỏ. Dần dần chúng to lên và rơi xuống đất nên được gọi là tuyết.

HÌNH DẠNG CÁC BÔNG TUYẾT KHÁC NHAU ?

KHI NHỮNG BÔNG
TUYẾT RƠI XUỐNG
TA THẤY CHÚNG
RẤT GIỐNG NHAU
NHƯNG NẾU NHÌN
KỸ THÌ KHÁC
NHAU ĐÃY
CÁC EM A.

THẤY CŨNG
MONG RẰNG
TẤT CẢ CÁC
EM ĐỀU
XINH ĐẸP
VÀ CỐ CÁ
TÍNH RIÊNG
GIỐNG NHƯ
NHỮNG
BÔNG
TUYẾT
ẤY.

CÁC EM
THÍCH VẬY
KHÔNG?

CÓ A...

ĐÀ THUA, THẤY HÃY
QUẢNG MỌI LO ẦU RA
KHỎI TRÁI ĐẤT ĐI A.
ĐÃ CÓ EM Ở BÊN NÊN
THẤY SẼ LÀ MỘT
THẤY GIÁO TUYẾT VỜI
NHẤT THẾ GIẠN NÀY.

ĐỎ MẶT

ỒI, CẢM
ƠN EM,
CHANY!

TÌNH THỂ TUYẾT trông giống hình lục giác. Đó là bởi để tuyết duy trì trạng thái liên kết ổn định giữa các phân tử nước, thành phần chính tạo nên tuyết. Các bông tuyết có rất nhiều hình dạng khác nhau như hình ngôi sao, hình cánh cây, hình cây kim v.v...

TUYẾT CÓ NHIỀU TÊN GỌI KHÁC NHAU ?

TÙY THEO HÌNH DẠNG VÀ LƯỢNG TUYẾT RƠI mà người ta đặt tên gọi khác nhau cho tuyết. Theo hình dạng thì có tuyết màu đơn, tuyết mưa rào, tuyết đá, tuyết bụi v.v.. Theo lượng tuyết rơi thì có các cách gọi như tuyết vết chân (tuyết ngập đến gót chân), tuyết đầu gối (tuyết ngập đến đầu gối), hoa tuyết (tuyết rơi trên cành cây tạo thành những bông hoa) v.v...

ĐÁ KHI NÀO ĐÔNG BĂNG?

KHI NHIỆT ĐỘ XUỐNG DƯỚI 0°C

thì nước sẽ đóng cứng lại và chuyển sang thể rắn. Hiện tượng này được gọi là đóng đá. Tỉ trọng của đá nhẹ hơn nước vì thế mà ta thấy đá nổi trên mặt nước. Hơn nữa, dù cũng một trọng lượng nhưng kích thước của đá lại lớn hơn. Do đó nếu đổ nước vào thùng và làm đông lại thì nó sẽ nở thêm ra.

NƠI CÓ LƯỢNG TUYẾT RƠI NHIỀU NHẤT THẾ GIỚI ?

VAO NĂM 1927, người ta đo được lượng tuyết rơi ở núi Ibuki, Nhật Bản là gần 12m. Nhưng vào năm 1971 ~ 72, núi Rainier của Mĩ lại lập kỉ lục lượng tuyết đạt tới 28.5m. Cho tới năm 1998 ~ 1999, núi Baker cũng thuộc nước Mĩ với lượng tuyết rơi là 29m đã phá vỡ mọi kỉ lục trước đó.

LÃNH THỔ CĂNG RỘNG THÌ KHÍ HẬU CÀNG ĐA DẠNG?

MI là quốc gia trải rộng từ Đông sang Tây, mỗi vùng có khí hậu đa dạng khác nhau do ảnh hưởng của các dãy núi, dòng hải lưu v.v... Dù là các đô thị cũng nằm trên một vĩ độ nhưng nhiệt độ và lượng mưa rất khác nhau. Thậm chí trong tháng 4 có nơi bão tuyết nhưng có nơi lại ấm áp cả năm tuyết không rơi lần nào.

TẠI SAO TUYẾT TÀN?

TUYẾT hình thành do nước đông cứng lại nên giống như nước đá. Nước sẽ đông lại khi nhiệt độ xuống dưới 0°C và biến thành băng hoặc tuyết. Khi nhiệt độ trên 0°C thì tuyết sẽ tan. Do đó, tuyết ở trong bóng mát sẽ tan chậm hơn là tuyết ở nơi có ánh sáng mặt trời chiếu vào.

3

Mây

MÂY HÌNH THÀNH NHƯ THỂ NÀO ?

(*) "Khi quyền" và "dua" trong tiếng Hán là từ đồng âm khác nghĩa.

KHI ĐUN SÔI, nước sẽ biến thành hơi. Nước ở hồ, sông và biển cũng bốc hơi khi trời nắng nóng. Hơi nước bay lên không trung quện với bụi tạo thành giọt nước. Những giọt nước này tụ lại với nhau hình thành mây.

TẠI SAO MÂY ĐEN CÓ ÁNH ĐEN ?

MÂY có màu trắng là bởi các hạt phân tử nước nhỏ tạo ra mây phản xạ ánh sáng mặt trời rồi tán sắc (hiện tượng sóng hoặc ánh sáng va vào vật thể rồi bị phân tán theo nhiều hướng khác nhau). Ngược lại, những giọt nước tạo thành đám mây đen có kích thước lớn nên chúng không phản xạ ánh sáng mà cứ thể hấp thụ nên có màu đen.

HÌNH DẠNG CÁC Đám Mây NHƯ THẾ NÀO ?

CHỨ CHỤP ẢNH BẦU TRỜI NHIỀU VÀ NHẬN RA HÌNH DẠNG CÁC Đám Mây RẤT ĐA DẠNG ĐÂY.

THẾ A?

MÂY TI

MÂY TI TẦNG

MÂY TI TÍCH

MÂY TRUNG TÍCH

MÂY TRUNG TẦNG

MÂY VŨ TÍCH

MÂY VŨ TẦNG

MÂY TÍCH TẦNG

MÂY TÍCH

MÂY TẦNG

THEO TỔ CHỨC KHÍ TƯỢNG THẾ GIỚI (WMO) THÌ MÂY CÓ 10 LOẠI HÌNH DẠNG KHÁC NHAU NHƯ TRÊN ĐÂY.

"TÍCH" LÀ MÂY CHỒNG ĐỒNG LÊN NHAU, "TẦNG" LÀ MÂY TỤ LẠI TẠO THÀNH LỚP MỎNG DÀI, "TI" LÀ MÂY NHỎ MỎNG CÔN "VŨ" LÀ MÂY CỐ MƯA. SAO? CÁC CHÁU THẤY DỄ HIỂU HƠN CHƯA?

ỒI A.

SƯƠNG MÙ CŨNG LÀ MÂY ?

THÀNH PHẦN CHÍNH của sương và mây là nước. Nhưng sương là lớp giọt nước ở gần ngay mặt đất còn mây lại lơ lửng ở trên không trung. Những đám mây thấp như sương thì gọi là mây tầng và thường có ở lưng chừng các ngọn núi.

SƯƠNG VÀ SƯƠNG MUỐI ĐƯỢC HÌNH THÀNH NHƯ THẾ NÀO?

KHI ĐÊM XUỐNG nhiệt độ bề mặt Trái Đất sẽ hạ thấp hơn so với ban ngày. Thế nên hơi nước trong không khí sẽ ngưng tụ thành những giọt nước nhỏ, hiện tượng này được gọi là sương. Còn sương muối là hiện tượng hơi nước đóng băng thành những hạt nước đá nhỏ xíu và trắng như muối trên mặt đất, bề mặt cây cỏ, vật thể.

TẠI SAO MÂY LẠI LƠ LÙNG TRÊN BẦU TRỜI ?

MÂY là do sự kết hợp của các giọt nước mà thành nên trọng lượng của mây có thể đo được thông qua trọng lượng của các giọt nước. Kết quả đo được lượng nước có trong các đám mây nhỏ có thể lên tới hàng chục, hàng trăm tấn. Nguyên nhân đám mây nặng vẫn có thể lơ lửng trên bầu trời là vì bề mặt của nó lớn hơn trọng lượng nên được các luồng không khí đi lên đỡ cho không bị rơi xuống.

4

Gió

GIÓ THỎI NHƯ THẾ NÀO ?

GIÓ hình thành do sự chuyển động của không khí. Để tạo sự cân bằng, không khí ở nơi áp suất cao sẽ dồn tới nơi có áp suất thấp, đặc biệt nếu chênh lệch áp suất càng lớn thì gió di chuyển với tốc độ càng mạnh. Không khí di chuyển theo chiều ngang thì được gọi là "gió", còn theo phương thẳng đứng thì được gọi là "luồng không khí".

HƯỚNG GIÓ CỦA MỖI MÙA LÀ KHÁC NHAU ?

GIÓ mùa là gió đổi hướng theo mùa (đặc biệt là mùa hè và đông) do nhiệt độ của đất liền và biển khác nhau. Vào mùa đông, không khí trên đất liền chuyển lạnh nhanh, mật độ tăng lên tạo thành vùng khí áp cao, gió từ đây sẽ thổi ra biển. Ngược lại vào mùa hè, gió ở vùng khí áp cao hình thành trên biển sẽ thổi vào đất liền nơi có vùng khí áp thấp.

GIÓ TỪ LỤC ĐỊA THỔI RA BIỂN VÀ GIÓ BIỂN LÀ GÌ?

SƠ VỚI BIỂN, đất liền nhanh bị đốt nóng và làm nguội hơn rất nhiều. Vì vậy, ban ngày nhiệt độ của đất liền cao, khí áp trên không thấp, ngược lại ban đêm khí áp trên biển lại thấp hơn. Gió thổi từ vùng khí áp cao sang vùng khí áp thấp nên ban ngày gió biển thổi vào lục địa, ngược lại vào ban đêm gió từ lục địa thổi ra biển.

GIÓ CŨNG CÓ TÊN GỌI ?

CÓ RẤT NHIỀU LOẠI GIÓ.

Trong đó chúng ta thường hay nghe nhiều đến "gió mùa", một loại gió đổi hướng theo mùa, "gió heo may", gió hơi lạnh và khô thổi vào mùa thu, và "gió Lào", gió khô nóng thường xuất hiện vào mùa hè ở miền Trung Việt Nam.

SỨC GIÓ MẠNH BAO NHIÊU ?

GIÓ đóng vai trò quan trọng trong việc tạo sự di chuyển của không khí và hơi ẩm trong không trung cũng như sự tuần hoàn của năng lượng và nước. Gió giúp thực vật lớn nhanh, máy bay cất cánh và cung cấp năng lượng gió để chạy máy phát điện. Nhưng những loại gió mạnh trong bão và lốc xoáy lại gây thiệt hại lớn cho mùa màng và phá hủy công trình xây dựng, cầu cống.

Sức mạnh của gió - Thang sức gió Beaufort

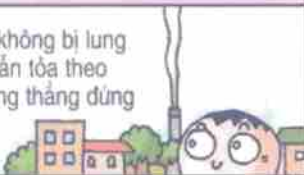

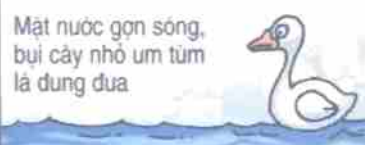
THANG SỨC GIÓ BEAUFORT LÀ GÌ HẢ CHỮ?

À, NGHE CỒ VÈ KHÓ HIỂU PHẢI KHÔNG? ĐÓ LÀ THANG GIÓ ĐƯỢC TẠO RA THEO TÊN CỦA NGÀI BEAUFORT, MỘT ĐỒ ĐỐC HẢI QUÂN ANH, NGƯỜI ĐẦU TIÊN QUAN SÁT CẤP ĐỘ CỦA GIÓ CHẤU A.

THỜI ĐÓ, ÔNG ĐÃ QUAN SÁT TRẠNG THÁI CỦA MẶT BIỂN THAY ĐỔI THEO TỐC ĐỘ CỦA GIÓ MÃ.

	TÊN GỌI	TÌNH TRẠNG ĐẤT LIỀN	TỐC ĐỘ GIÓ (m/s)
0	Phẳng lặng	Khói không bị lung lay, vẫn tỏa theo phương thẳng đứng 	0.0 - 0.2
1	Gió rất nhẹ	Chuyển động của gió thấy được qua cột khói 	0.3 - 1.5
2	Gió thổi nhẹ vừa phải	Cảm nhận được gió trên da mặt, cành cây rung rinh 	1.6 - 3.3
3	Gió nhẹ nhàng	Lá cây và cành cây liên tục rung 	3.4 - 5.4
4	Gió vừa phải	Bụi cuốn lên, những mảnh giấy bay. Cành cây nhỏ chuyển động 	5.5 - 7.9
5	Gió mạnh vừa phải	Mặt nước gợn sóng, bụi cây nhỏ um tùm lá rụng đua 	8.0 - 10.7

	TÊN GỌI	TÌNH TRẠNG ĐẤT LIỀN	TỐC ĐỘ GIÓ (m/s)
6	Gió mạnh	Cành cây lớn chuyển động, sử dụng ô khô khăn 	10.8 ~ 13.8
7	Gió mạnh	Khó bước đi, toàn bộ cây lớn rung chuyển 	13.9 ~ 17.1
8	Gió mạnh hơn	Cây nhỏ bị gãy, người không thể bước đi 	17.2 ~ 20.7
9	Gió rất mạnh	Các công trình xây dựng bắt đầu gặp thiệt hại, ống khói gãy, mái ngói bị tốc 	20.8 ~ 24.4
10	Gió bão	Cây đổ gãy, công trình nhỏ bị sập 	24.5 ~ 28.4
11	Gió bão dữ dội	Cây bật gốc, xe ô tô bị lật ngược 	28.5 ~ 32.6
12	Gió bão cực mạnh	Tất cả bị cuốn đi, thiệt hại rất lớn 	Trên 32.7

HIỆN NAY, HẦU HẾT CÁC TRUNG TÂM DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THƯỜNG VẤN TRÊN THẺ GIỚI ĐỀU SỬ DỤNG THANG ĐO NÀY ĐỂ ĐO SỨC GIÓ.

CHÁU KHÔNG BIẾT M/S (MÉT TRÊN GIÂY) LÀ GÌ HẢ? LÀ ĐƠN VỊ THỂ HIỆN TỐC ĐỘ CỦA GIÓ. TỨC LÀ CỨ MỖI MỘT GIÂY, GIÓ ĐI CHUYỂN ĐƯỢC BAO XA ẤY MÀ.

CHÀ, TA THỬ ĐO XEM GIÓ HỒM NAY LÀ CẤP MẤY NHÉ, DỰA VÀO BẢNG BÊN CÁC BẠN THỬ ĐOÁN XEM.

TẠI SAO KHÍ ÁP THẤP KHI CÔ BÃO?

Ở vùng áp thấp, khí áp thấp hơn so với xung quanh nên không khí bị cuốn vào để bù cho khí áp ở bốn phía. Trong quá trình đó không khí vừa quay tròn theo chiều ngược kim đồng hồ vừa sinh ra vòng xoáy ở tốc độ cao tạo nên những cơn cuồng phong và mưa dữ dội mà ta gọi là bão.

ĐỘ LỚN CỦA BÃO LÀ BAO NHIÊU ?

TUY THEO CƯỜNG ĐỘ

mà bão được chia thành 4 loại nhỏ, vừa, lớn và cực lớn. Còn bão nhỏ có tốc độ gió đạt dưới 15m/giây và bán kính dưới 300km, còn bão cực lớn có tốc độ gió đạt trên 15m/giây và bán kính trên 800km.

NGUYÊN NHÂN KHIẾN BÃO LỚN DẪN LÊN?

E HÈM, THÔI, TỚ SỢ CẬU TỰ ẦY NÊN KHÔNG NÓI VỀ CHIỀU CAO NỮA.

TỚ KHÔNG TỰ ẦY TỌ NỮA CÁ.

ĐỂ CƠN BÃO LỚN DẦN LÊN cần có "nhiệt ẩn". Nhiệt ẩn là nhiệt sinh ra trong quá trình hơi nước ngưng tụ lại thành những giọt nước nhỏ. Năng lượng nhiệt này sẽ chuyển hóa thành động năng và phát triển thành bão. Nói cụ thể hơn bão lấy hơi nước làm nhiên liệu và trở thành một bộ máy nhiệt chuyển động. Vì thế bão thường sinh ra ở trên vùng biển nhiệt đới nơi có lượng hơi nước rất lớn rồi mới đổ bộ vào đất liền.

MẮT BÃO LÀ GÌ?

MẮT BẢO nằm ở tâm con bảo, biểu hiện là trời quang, gió nhẹ, đám mây nhỏ. Độ lớn của mắt bảo thường có đường kính khoảng 20 ~ 25km, lớn nhất có thể đạt tới 100km. Mắt bảo sẽ nhỏ đi và nhìn rõ hơn khi con bảo lớn dần lên. Ngược lại khi con bảo suy yếu thì mắt bảo lại tỏ ra và mờ dần.

TÊN BẢO ĐƯỢC ĐẶT NHƯ THẾ NÀO ?

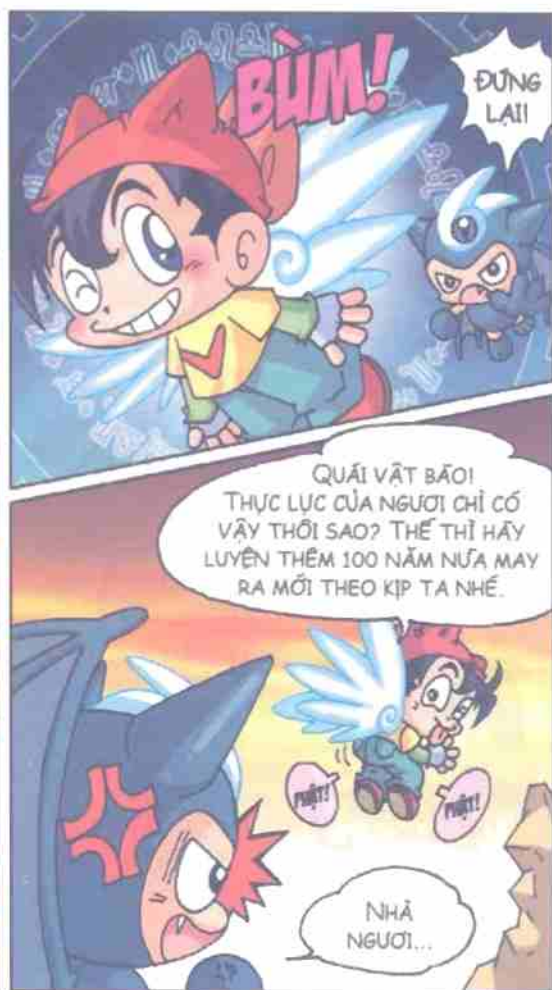
Hôm sau...

HIỆP HỘI PHÒNG CHỐNG BÃO

CHÂU Á quyết định sử dụng tên gọi các cơn bão theo chữ cái Latinh do 14 quốc gia trong khu vực châu Á đặt ra. Đây là việc làm nhằm nâng cao sự quan tâm và tăng cường công tác cảnh báo bão cho người dân các nước châu Á. Mỗi quốc gia trong số 14 nước thành viên cung cấp 10 tên gọi để hiệp hội phòng chống bão châu Á sắp xếp và tạo thành danh sách 140 tên bão.

TẠI SAO
BÃO SUY
YẾU DẦN?

BÃO được hình thành trên biển và mạnh dần, khi vào đất liền nó sẽ suy yếu đi. Sức mạnh của bão yếu đi khi tiếp cận đất liền là bởi sự cung cấp hơi nước, nguồn năng lượng chính của cơn bão giảm đột ngột, đồng thời do ma sát với bề mặt Trái Đất nên bão bị mất đi năng lượng hoạt động nữa.

5

Thời tiết và môi trường

THỜI TIẾT LÀ GÌ?

THỜI TIẾT là tập hợp các trạng thái khí tượng xảy ra trong một khoảng thời gian nhất định. Thời tiết là chỉ khí áp, nhiệt độ, độ ẩm, lượng gió và mây, lượng nước của sông, hồ v.v... Trong bản đồ dự báo thời tiết mang tính quốc tế, có 100 kí hiệu khác nhau do tổ chức khí tượng thủy văn thế giới xác định (từ trạng thái "00" là không có mây tới "99" là có chớp).

TẠI SAO NỖI DA GÀ?

NGUYÊN DO CỦA NỔI DA GÀ

(sốt gai ốc) là sự phản xạ của cơ bắp nhỏ ở chân lông cơ lại và làm cho lông dựng đứng lên. Khi da tiếp xúc với không khí lạnh hoặc chúng ta cảm thấy sợ hãi thì lượng máu cung cấp cho huyết mạch ở da giảm. Vì thế mà cơ bắp nhỏ ở chân lông thu lại khiến nổi da gà.

TẠI SAO KHI TRỜI LẠNH MÃ LẠI ĐỎ LÊN?

KHI TRỜI LẠNH, không chỉ mà mà tai, mũi của chúng ta đều đỏ ửng lên. Con người là động vật đẳng nhiệt nên khi nhiệt độ da bị giảm do lạnh, máu sẽ được chuyển tới đó để tăng nhiệt. Đặc biệt do da vùng má mỏng nên càng thấy đỏ hơn, việc tay hay chân bị đỏ lên cũng là bởi nguyên nhân này.

NHIỆT ĐỘ LÀ GÌ?

NHIỆT ĐỘ liên quan tới thông tin về thời tiết trong cuộc sống hàng ngày là chỉ nhiệt độ không khí ở cách mặt đất khoảng 1,2 - 2m. Trong khoảng 10km tính từ mặt đất trở lên (gọi là tầng đối lưu) thì cứ 100m nhiệt độ lại giảm xuống khoảng 0.65 độ. Khí hậu cũng giống với khái niệm thời tiết là chỉ thời tiết bình quân trong hàng chục năm của một khu vực.

ẨM KẾ TÓC LÀ GÌ?

THẾ LÀ HỒNG BUỔI HẸN RỒI.

CHÁU XIN LỖI A.

ẨM KÈ là dụng cụ dùng để đo độ ẩm trong không khí, loại ẩm kế đầu tiên trên thế giới là ẩm kế tóc do nhà vật lý kiêm thám hiểm người Thụy Sĩ Saussure sử dụng. Ẩm kế tóc là thiết bị dùng để đo độ ẩm dựa vào nguyên lý co giãn của chiều dài tóc tùy theo độ ẩm tăng giảm trong không khí.

TẠI SAO HAY MẮC TIỂU KHI TRỜI LẠNH?

KHI TRỜI LẠNH theo phản xạ cơ thể của chúng ta sẽ run lên hoặc tiêu hao một lượng nhiệt tích trong cơ thể để duy trì nhiệt độ cơ thể. Khi tiêu hao nhiệt lượng, sự trao đổi chất như tiêu hóa, hấp thụ và bài tiết sẽ hoạt động mạnh hơn. Vào mùa hè, do mồ hôi tiết ra nhiều nên lượng nước giải giảm đi, nhưng mùa đông do không thoát mồ hôi nên quá trình bài tiết nước giải tăng lên khiến ta mắc tiểu nhiều hơn.

NGÀY VÀ ĐÊM HÌNH THÀNH NHƯ THẾ NÀO?

NGUYÊN NHÂN TAO RA NGÀY

VÀ ĐÊM là do Trái Đất tự quay quanh mình. Trái Đất quay quanh mình hết 24 giờ nên phía được ánh Mặt Trời chiếu sẽ là ban ngày còn phía ngược lại sẽ là ban đêm. Thêm nữa, Trái Đất nghiêng 23,5 độ và quay quanh Mặt Trời nên xuất hiện các mùa và chu kì quay quanh Mặt Trời là 365 ngày.

KHÔNG KHÍ LÀ GÌ?

CHẤU CẦN
THÊM GỢI Ý
NỬA KHÔNG?

THỜI KHỎI,
Ồ NHIỆM
LẮM A.

KHÔNG KHÍ là thể khí bao quanh Trái Đất của chúng ta. Không khí không có màu sắc, mùi vị, là sự hỗn hợp giữa các thành phần nitơ, oxy v.v... Không khí đóng nhiều vai trò rất quan trọng bảo vệ Trái Đất tránh khỏi ánh sáng có hại và nhiệt lượng của Mặt Trời, giúp các sinh vật có thể tồn tại hoặc truyền âm thanh.

SỰ CHÊNH LỆCH TRONG NGÀY LÀ GÌ?

Tối hôm đó...

RUN RẦY

CHÈNH LỆCH THỜI TIẾT TRONG

NGÀY là sự cách biệt giữa giá trị lớn nhất và giá trị nhỏ nhất của các yếu tố khí tượng quan trắc được trong ngày như nhiệt độ, khí áp, độ ẩm v.v...

Trong đó chênh lệch nhiệt độ đóng vai trò rất quan trọng trong các chỉ số khí hậu. Vào mùa xuân và mùa thu nhiệt độ chênh lệch trong ngày lớn nhất sau đó đến mùa đông rồi mùa hè. Quan sát chỉ số ta có thể thấy vào mùa xuân hoặc thu chênh lệch nhiệt độ trong ngày có thể đạt trên dưới 15 độ, mùa đông là 10 độ còn mùa hè dưới 10 độ.

TIA NHÌN THẤY LÀ GÌ?

QUÁI VẬT TIA SÁNG LÀ GÌ? CÓ PHẢI LÀ LOẠI TIA KHI CHIẾU VÀO MẮT SẼ BỊ CHÁY RA KHÔNG?

HẮN LÀ LOẠI QUÁI VẬT VỒ CÙNG ĐÁNG SỢ, PHẢN ỨNG NHANH ĐẾN NỠI KHÔNG GÌ CỐ THỂ TRÁNH NỠI U?

QUÁI VẬT TIA SÁNG, CẬU SAO THẾ?

TẠI TỐ DÂY MUỐN NÊN CHAY VỚI TÔI ĐÂY, MỆT MUỐN ĐỨT HƠI NÈ.

LÀ HẮN SAO? KÈ DẪM XÁC XUỘC VỚI CẬU ẤY?

CHÍNH HẮN.

THÓT!

ỪM BA LA...

HẮN ĐỊNH HÓA PHEP CHĂNG?

TIA NHIN THẤY là loại ánh sáng mà mắt thường của chúng ta có thể nhìn thấy dưới ánh sáng Mặt Trời. Tùy theo tính chất mà tia nhìn thấy có thể có 7 màu sắc khác nhau. Người ta gọi tia có bước sóng lớn hơn tia màu đỏ là tia hồng ngoại, tia có bước sóng nhỏ hơn tia màu tím là tia cực tím hay còn gọi là tia tử ngoại.

NGÀY KHÍ
TƯỢNG THỂ
GIỚI LÀ
NGÀY NÀO ?

THÁNG	5						
CN	2	3	4	5	6	7	
	1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13	
14	15	16	17	18	19	20	
21	22	23	24	25	26	27	
28	29	30	31	?			

NGÀY KHÍ TƯỢNG THẾ GIỚI là ngày kỉ niệm 10 năm ra đời của Tổ chức Khí tượng thế giới (tên viết tắt tiếng Anh là WMO). Vào ngày 23 tháng 3 hàng năm thường diễn ra các hoạt động nhằm củng cố mối quan hệ hợp tác quốc tế giữa các tổ chức khí tượng trên thế giới hay chúc mừng cho sự phát triển không ngừng của ngành này. Hiện tổ chức Khí tượng thế giới đã có 189 nước thành viên, Việt Nam gia nhập tổ chức này từ tháng 7 năm 1976.

SÔNG NHIỆT* LÀ GÌ?

(*) "Sông nhiệt" và "con giun" trong tiếng Hàn phát âm hơi giống nhau.

VÀO MÙA XUÂN HOẶC HÈ, khi ánh nắng chiếu xuống, ta thường thấy một thứ giống như khói mỏng bốc lên từ mặt đất ở phía sau của cảnh vật. Người ta gọi hiện tượng này là sông nhiệt và nó thường xuất hiện trên bãi cát ở bờ biển hoặc đường nhựa. Sông nhiệt là hiện tượng khúc xạ ánh sáng qua tầng không khí đi lên và bị đốt nóng bởi ánh sáng mặt trời.

HIỆN TƯỢNG NƯỚC BIỂN ẤM DẪN LÊN LÀ GÌ?

EL NINO là chỉ hiện tượng nhiệt độ nước biển ở đông Thái Bình Dương mà trung tâm là khu vực phụ cận bờ biển phía Tây Peru đang ấm dần lên. Hiện tượng này diễn ra liên tục khiến nhiều nơi trên thế giới xảy ra những biến cố bất thường như hàng đàn cá bị chết hoặc biến mất, rồi lũ lụt hoặc bão tuyết. Ngược lại, hiện tượng nhiệt độ nước biển ở đông Thái Bình Dương thấp dần được gọi là La Nina.

TẦNG ÔZÔN
ĐỔNG VAI
TRÒ GÌ?

ÔZÔN (ki hiệu O_3) là thể khí có chứa 3 nguyên tử oxy, không màu nhưng có mùi đặc trưng. Tầng Ôzôn nằm ở vị trí cách mặt đất khoảng 25 ~ 30 km và có vai trò ngăn tia cực tím bảo vệ Trái Đất. Nếu tầng ôzôn bị phá hủy sẽ gây hại cho Trái Đất như hệ sinh thái bị phá hủy, khả năng miễn dịch ở con người suy giảm, tỉ lệ phát sinh bệnh ung thư da tăng cao.

24 TIẾT KHÍ LÀ GÌ?

NGƯỜI TRUNG HOA xưa đã chia sự thay đổi của mùa theo sự chuyển động của Mặt Trời thành 24 điểm và gọi là 24 tiết khí. Mỗi mùa có 6 tiết khí. Xã hội hiện đại chủ yếu dùng lịch dương. Tuy nhiên, một số nước như Hàn Quốc, Trung Quốc, Việt Nam vẫn thường sử dụng tiết khí để xác định sự thay đổi của mùa trong năm.

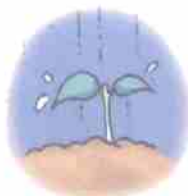
Quan sát tiết khí bằng tranh vẽ

MÙA XUÂN

LẬP XUÂN

(Ngày 4 tháng 2)
Bắt đầu mùa xuân

VŨ THÙY

(Ngày 19 tháng 2)
Mưa xuân, cây nảy mầm

KINH TRÁP

(Ngày 6 tháng 3)
Ếch thức dậy trong đầm đông

XUÂN PHÂN

(Ngày 21 tháng 3)
Ngày bắt đầu dài hơn

THANH MINH

(Ngày 5 tháng 4)
Chuẩn bị vụ hè

CỐC VŨ

(Ngày 20 tháng 4)
Mưa rào

MÙA HÈ

LẬP HẠ

(Ngày 6 tháng 5)
Bắt đầu mùa hè

TIỂU MÃN

(Ngày 21 tháng 5)
Bắt đầu vụ lúa

MANG CHỪNG

(Ngày 6 tháng 6)
Bắt đầu gieo hạt

HẠ CHÍ

(Ngày 21 tháng 6)
Ngày dài nhất trong năm

TIỂU THỦ

(Ngày 7 tháng 7)
Nóng nhẹ

ĐẠI THỦ

(Ngày 23 tháng 7)
Nóng bức

MÙA THU

LẬP THU
(Ngày 8
tháng 8)
Bắt đầu
mùa thu

XÚ THỦ
(Ngày 23
tháng 8)
Bớt nóng,
nhiệt độ
chênh lệch
trong ngày
tăng

BẠCH LỘ
(Ngày 8
tháng 9)
Mua ngâu

THU PHÂN
(Ngày 23
tháng 9)
Đêm bắt đầu
dài hơn

HÀN LỘ
(Ngày 8
tháng 10)
Mát mẻ

**SƯƠNG
GIÁNG**
(Ngày 23
tháng 10)
Sương mù
xuất hiện

MÙA ĐÔNG

LẬP ĐÔNG
(Ngày 7
tháng 11)
Bắt đầu
mùa đông

TIỂU TUYẾT
(Ngày 22
tháng 11)
Tuyết xuất
hiện

ĐẠI TUYẾT
(Ngày 7
tháng 12)
Tuyết dày

ĐÔNG CHÍ
(Ngày 22
tháng 12)
Đêm dài nhất
trong năm

TIỂU HẠN
(Ngày 5
tháng 1)
Rét nhẹ

ĐẠI HẠN
(Ngày 20
tháng 1)
Rét đậm

HIỆU ỨNG
NHÀ KÍNH
LÀ GÌ?

HIỆU ỨNG NHÀ KÍNH là hiện tượng năng lượng sinh ra từ Trái Đất hấp thụ khí nhà kính như hơi nước hoặc cacbon điôxít khiến cho nhiệt độ trong không khí tăng cao. Nhờ hiện tượng này mà nhiệt độ của Trái Đất được duy trì ổn định. Nhưng hiện tượng nhiệt độ của cả Trái Đất đang tăng dần lên hiện nay là do khí nhà kính xuất hiện quá nhiều và trở thành vấn đề được các nhà nghiên cứu và xã hội quan tâm giải quyết.

BẢN TIN THỜI TIẾT ĐẶC BIỆT LÀ GÌ?

HIỆU ỨNG NHÀ KÍNH là hiện tượng năng lượng sinh ra từ Trái Đất hấp thụ khí nhà kính như hơi nước hoặc cacbon đioxit khiến cho nhiệt độ trong không khí tăng cao. Nhờ hiện tượng này mà nhiệt độ của Trái Đất được duy trì ổn định. Nhưng hiện tượng nhiệt độ của cả Trái Đất đang tăng dần lên hiện nay là do khí nhà kính xuất hiện quá nhiều và trở thành vấn đề được các nhà nghiên cứu và xã hội quan tâm giải quyết.

BẢN TIN THỜI TIẾT ĐẶC BIỆT

là bản tin thông báo các hiện tượng như bão, lũ lụt, hạn hán, mưa to gió lớn, sóng thần, lốc xoáy v.v... cho người dân và được cập nhật thường xuyên trong ngày. Khi nhận được thông tin, người dân phải đặc biệt chú ý và phối hợp với các cơ quan chức năng tìm mọi biện pháp để phòng tránh thiệt hại về người và tài sản.

TẠI SAO CẦN BẢNG THỐNG KÊ THỜI TIẾT TRONG 30 NĂM QUA?

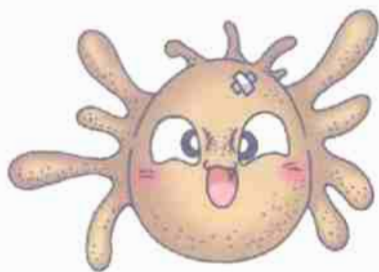

BẢNG THÔNG KÊ THỜI TIẾT TRONG 30 NĂM

do Tổ chức Khí tượng thế giới quy định là bảng ghi giá trị bình quân đo được của thời tiết nhằm sử dụng làm tài liệu theo dõi biến đổi khí hậu trên Trái Đất. Hiện chúng ta đã có 2 bảng thống kê của đợt năm 1931 - 1960 và đợt năm 1961 - 1990.

HIỆN TƯỢNG CÁT VÀNG LÀ GÌ?

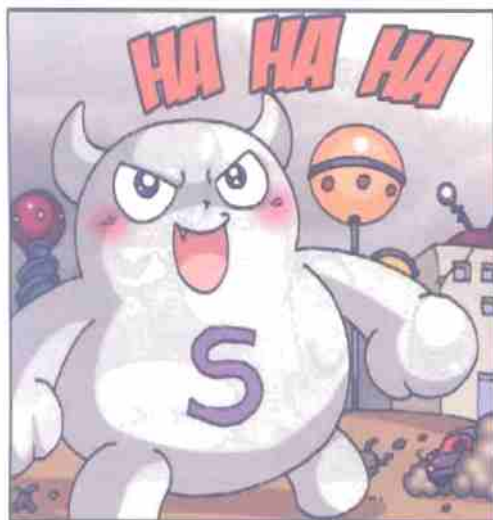

CÁT VÀNG là hiện tượng bụi ở vùng đất màu vàng hay sa mạc của Mông Cổ và phía bắc Trung Quốc theo gió phù khắp bầu trời rồi rơi từ từ xuống mặt đất. Hiện tượng này chủ yếu xảy ra vào mùa xuân. Tuy cát vàng có tác dụng là làm cho đất trung tính nhưng lại gây ra nhiều vấn đề nghiêm trọng như bệnh tật, hỏng phụ tùng máy móc, làm cản trở giao thông hàng không v.v....

HIỆN TƯỢNG SƯƠNG KHỐI LÀ GÌ?

Sáng hôm sau...

SƯƠNG KHÔI (smog), từ ghép của khói (smoke) và sương (frog) vốn dĩ để chỉ hiện tượng sương và khói trộn lẫn nhau hoặc sương bị nhiễm bán đo khói. Nhưng hiện nay từ này có nghĩa là không khí ẩm bị nhiễm bán bởi hiện tượng ô nhiễm không khí khiến cho chúng ta không nhìn thấy rõ ở phía trước. Sương khói được chia làm 2 loại, loại Luân Đôn có nguyên nhân từ khói và loại Los Angeles có nguyên nhân từ khí thải của xe ô tô.

TẠI SAO XUẤT HIỆN ẢO ẢNH?

Sao vậy nhỉ? Nhìn thấy Jiny mình lại thấy hơi hộp? Mà dạo này đêm nào cũng mơ thấy cậu ấy nữa...

CHANY OI, CẬU MỆT Ắ?

THỚT!

Việc gì phải tránh mặt Jiny chứ? Mình có làm gì sai đâu? Trời ơi, mình sao thế này?

KHÔNG, TỚ KHÔNG MỆT. CẬU HỎI GÌ LA VẬY?

SAO TỰ DUNG CÁC CÂU ẤY LẠI TỒI TIẾNG VỚI NHAU NHỈ?

LA THẬT!

ẢO ẢNH là hiện tượng khi ta đứng trên sa mạc hoặc biển thì thấy một vật thể ở xa lơ lửng giữa không trung hoặc bị lộn ngược. Không khí gần khu vực mặt đất hoặc mặt biển có nhiệt độ cao hơn tầng không khí đi lên nên ánh sáng sẽ đi qua tầng không khí khác nằm ở giữa chúng. Khi đó, ánh sáng bị khúc xạ và gây ra hiện tượng ảo ảnh.

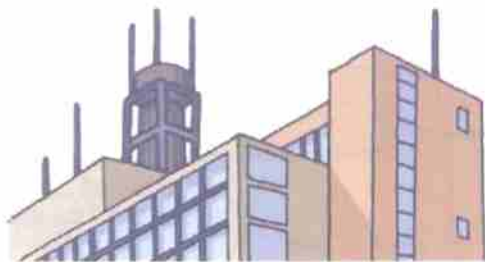
NGỘ ĐỘC THỰC PHẨM?

NGỘ ĐỘC THỰC PHẨM là loại bệnh do ăn phải thực ăn có chất gây hại cho cơ thể chúng ta. Ngộ độc thực phẩm có hai loại: Ngộ độc do vi khuẩn và ngộ độc do thực ăn bị biến chất, ôi thiu. Khi bị ngộ độc thực phẩm có thể mắc các bệnh như rối loạn tiêu hóa, suy gan, suy thận. Để phòng tránh ngộ độc các bạn luôn ăn chín uống sôi và chọn thực phẩm tươi ngon để chế biến.

PHÒNG NGHIÊN CỨU KHÍ TƯỢNG CÓ NHIỆM VỤ GÌ?

TRUNG TÂM KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN TRUNG ƯƠNG

là cơ quan nhà nước có nhiệm vụ nghiên cứu về các hiện tượng liên quan tới khí tượng thủy văn. Hoạt động và chức năng chính của trung tâm là điều tra, phân tích các đặc tính của thời tiết, nghiên cứu, khai thác các phương pháp dự báo; dự báo thời tiết, cách phòng chống thiên tai như sóng thần, động đất, lũ lụt v.v... góp phần vào sự phát triển của ngành khí tượng thủy văn.

KHI ĐẦU GỐI NHỨC TRỜI SẼ MƯA ?

ỒI, HÌNH NHƯ
MÌNH SẮP "THẢ BOM
GAS" THÌ PHẢI.

CÁC KHỚP CHÂN TAY của chúng ta được giữ cân bằng và ổn định nhờ vào khí áp và thể trọng v.v... nhưng nếu khí áp thấp, sức đè sẽ nhỏ đi dẫn đến khoảng cách giữa các khớp sẽ tăng lên. Do đó, vào ngày nhiều mây và khí áp thấp, những người bị viêm ở khớp sẽ thấy đau.

TẠI SAO HOÀNG HÔN CÓ MÀU ĐỎ?

HOẢNG HỒN có màu đỏ là do hiện tượng tán xạ của ánh sáng mặt trời. Tán xạ là hiện tượng khi ánh sáng đi qua các phân tử không khí và vào các phân tử khác và phát tán. Khi hoảng hồn bùng xuống, độ cao của Mặt Trời thấp dần, vì vậy khi ánh sáng xuyên qua bầu khí quyển ta sẽ trông nó như dài hơn. Lúc này ánh sáng màu đỏ không bị tán xạ nên chúng ta thấy hoảng hồn có màu đỏ.

DA ĐEN ĐỂ BẢO VỆ CƠ THỂ ?

NGUYÊN NHÂN chính làm cho da có màu đen là do sắc tố Melanin. Màu da được quyết định bởi nồng độ Melanin tiết ra nhằm để bảo vệ da khỏi tia tử ngoại. Ý kiến cho rằng trong quá trình thích ứng với đặc điểm của khí hậu, màu da dần thay đổi và có tính di truyền cao rất được nhiều người ủng hộ.

NHIỀU LÔNG TRÊN NGƯỜI SẼ CHỊU ĐƯỢC RẾT ?

LÔNG là những cấu tạo hình sợi mọc ra từ biểu bì của động vật và thực vật, đóng vai trò bảo vệ và giữ nhiệt. Tóc để bảo vệ vùng đầu, lông mũi để ngăn chặn dị vật xâm nhập vào bên trong cơ thể. Có nhiều ý kiến cho rằng những người sống ở vùng lạnh có nhiều lông là để giữ nhiệt nhưng điều này chưa được kiểm chứng bằng khoa học.

NGUYỄN NHÂN BỊ SAY NẮNG?

SAY NẮNG là hiện tượng bị ngất do đứng dưới nắng nóng quá lâu. Khi ở dưới nắng lâu, da tản nhiệt, các mao mạch dưới da sẽ bị giãn ra. Đó là nguyên nhân dẫn đến tình trạng thiếu máu tuần hoàn trong cơ thể khiến chúng ta bị ngất xỉu trong chốc lát. Khi bị say nắng, hãy nằm nghỉ ở nơi thoáng mát, để đầu thấp hơn người sẽ giúp hồi phục nhanh chóng.

HIỆN TƯỢNG ĐÊM NHIỆT ĐỐI ?

ĐÊM NHIỆT ĐỚI là chỉ hiện tượng những ngày nắng nóng kéo dài mà nhiệt độ ban đêm ở mức trên 25°C . Vào mùa hè ở à nhiệt độ ban ngày thấp nhất đạt 25°C và cao nhất là trên 30°C sẽ xuất hiện hiện tượng đêm nhiệt đới.

UỐN TÓC VÀO NGÀY HÈ SẼ DỄ CHỊU?

NHIỀU NGƯỜI NÓI RẰNG tóc uốn hay tóc xoắn sẽ ngăn ánh sáng Mặt Trời chiếu thẳng vào da đầu, lại làm không khí thông thoáng nên giúp chúng ta thấy dễ chịu hơn vào mùa hè. Tóc của những người sống ở vùng khí hậu nhiệt đới bị xoắn đi truyền cũng là để thích ứng với khí hậu nóng bức khắc nghiệt ở đó.

NGUYÊN LÝ CỦA NHIỆT KẾ ?

NHIỆT KẾ thông thường có chứa thủy ngân nhưng cũng có loại chứa rượu. Cả 2 loại nhiệt kế đều sử dụng nguyên lý nhiệt độ càng cao thì thủy ngân và rượu càng nở ra khiến bộ phận cảm nhiệt tăng lên. Nhiệt kế thủy ngân đo nhiệt độ cao còn nhiệt kế rượu đo nhiệt độ thấp, nguyên nhân là vì độ sôi của rượu chỉ đạt 80°C.

RÉT NÀNG BẠN ?

BẠN YURI BỊ CẢM
LẠNH NÊN XIN NGHỈ
HỌC HỒM NAY CÁC
EM NHÉ.

KHOẢNG THÁNG 3 ẤM LỊCH

hàng năm thường có đợt rét cuối cùng của mùa đông và được gọi là rét nàng Bân. Đây là đợt rét đậm kéo dài vài ngày kèm theo mưa nhờ do khối không khí lạnh cuối mùa từ phía Bắc tràn xuống qua vịnh Bắc Bộ, đưa hơi nước từ biển vào khiến nhiệt độ trên đất liền giảm xuống khá mạnh.

RỪNG LÀM TRONG SẠCH KHÔNG KHÍ?

TRONG CÁC CHẤT KHÍ THẢI RA TỰ Ô TÔ hoặc nhà máy có chứa khí cacbonic gây ô nhiễm không khí, nếu nhấm vào nước biển sẽ ngăn chặn sự tăng trưởng của các sinh vật phù du, bay lên trời và gây ra hiện tượng nóng dần lên của Trái Đất. Ngược lại, rừng có vai trò rất quan trọng, sau khi hấp thụ các bon, chúng sẽ làm sạch và tạo thành oxy rồi trả lại môi trường.

39876 036000 1 2

QUIZ! KHOA HỌC KÌ THÚ
THỜI TIẾT
(In lần thứ 2)

NHA XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

55 Quang Trung - Hà Nội. ĐT: 04 3943 4730 - 04 3942 8632 - FAX: 04 3822 9085
Internet web site: <http://www.nxbkimdong.com.vn> - Email: kimdong@hn.vnn.vn

CHI NHANH NXB KIM ĐỒNG TẠI MIỀN TRUNG

102 Ông Ích Khiêm - TP. Đà Nẵng. ĐT: 0511 3812 333 - 0511 3812 335 - FAX: 0511 3812 334
Email: cnkimdongmt@nxbkimdong.com.vn

CHI NHANH NXB KIM ĐỒNG TẠI TP. HỒ CHÍ MINH

276 Nguyễn Đình Chiểu - TP. Hồ Chí Minh. ĐT: 08 3930 3832 - FAX: 08 3930 5867
Email: cnkimdong@nxbkimdong.com.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản: PHẠM QUANG VINH
Chịu trách nhiệm bản thảo: NGUYỄN HUY THẮNG
Biên tập: NGUYỄN KIM DUNG
Trình bày bìa: LƯU QUANG THUY
Sửa bìa: NGUYỄN KIM DUNG

In 3.000 bản - Kích 14,5 cm x 20,5 cm - Tại Công ty TNHH In & DVTM Phú Thịnh
Đăng ký kế hoạch xuất bản số: 17-2011/CXB/317-185/KĐ cấp ngày 20/12/2010
Quyết định xuất bản số: 293/QĐKD kí ngày 5/9/2011
In xong và nộp lưu chiểu tháng 9/2011

QUIZ!

KHOA HỌC

KÌ THỦ

TRỌN BỘ 10 TẬP

Quiz Science Common Sense: Weather
Text Copyright © 2006 by Choi, Dong-yin
Illustrator Copyright © 2006 by Gwon, Chan-ho
Vietnamese translation copyright © 2011 Kim Dong Publishing House
This Vietnamese translation arranged with Glsong Publishing Co
through Carrot Korea Agency, Seoul, KOREA
All rights reserved
Bản quyền bản tiếng Việt © Nhà xuất bản Kim Đồng năm 2011

5112205540002
Giá: 50.000đ